

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 2 2 1 6 4 3 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA IN TEORIJA GLEDALIŠČA IN FILMA

Izpitna pola 1

Petek, 3. junij 2022 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Prilogi z odlomkoma iz dramskih besedil (A in B) in konceptni list so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 14 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 63. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

Odlomek iz dramskega besedila (A)

Preneseta omaro čez sobo. Pride Adamovič.

ADAMOVIČ: (*Vljudno.*) Kaj pa počnete v mojem stanovanju, lepo prosim?

ŠKODLARIČ: Kako, kaj počneva?

ADAMOVIČ: Kaj pa je to za ena reč?

VRHOVRC: To je Škodlarič.

ADAMOVIČ: Ne, tisto zraven njega.

ŠKODLARIČ: Omara, človek božji.

ADAMOVIČ: Nobene omare nisem naročil.

ŠKODLARIČ: A ga slišiš, Miško.

VRHOVRC: Nobene omare ni naročil.

ADAMOVIČ: Hočem imet čisto prazno sobo.

VRHOVRC: Prazno sobo hoče imet, Škodlarič.

ŠKODLARIČ: Saj sem ga slišal. Raje ga vprašaj, kdo je, Miško.

ADAMOVIČ: Pišem se Adamovič. Prejšnji teden sem se vselil ... Kje je pa moj pianino?

VRHOVRC: A mislite klavir? Tamle.

ADAMOVIČ: To vidim. Ampak kdo ga je porinil tja?

VRHOVRC: Midva.

ADAMOVIČ: Vidva. Kdo pa sta vidva?

ŠKODLARIČ: Jaz sem Škodlarič, sosed. Malo tudi skrbim za hišo. On je pa Vrhovrc Milivoj, moj pomočnik. Za prijatelje Miško.

ADAMOVIČ: Me veseli, gospoda. Zdaj bi pa prosil, da prineseta pianino nazaj.

ŠKODLARIČ: Zmeraj je stal v kotu. Tudi tisti pred vami ga je imel tam v kotu. Tako je več prostora še za drugo pohištvo.

ADAMOVIČ: Ne razumem.

VRHOVRC: On govori o nekom, ki je tu živel pred vami.

ADAMOVIČ: In ... in ta je imel tudi pianino?

VRHOVRC: (*Škodlariču.*) Kaj hoče s tem »pianino«?

ŠKODLARIČ: To je tak majhen klavir, Miško. (*Adamoviču.*) Tamle v kotu ga je imel, kjer zdaj stoji.

ADAMOVIČ: Sam ga je postavil tja?

ŠKODLARIČ: Ne, midva sva ga porinila.

ADAMOVIČ: Ampak jaz ga hočem imet na sredi sobe! Kje je zdaj problem?

ŠKODLARIČ: Problem je v tem, da sva midva zdaj že malo zmatrana. Če me razumete. Pa človek vse prenese, če dobi vsaj malo zahvale. A veste, kako težka je ta omara? Probajte!

ADAMOVIČ: Že, že, ampak jaz vaju nisem prosil, da jo prineseta in tudi ne rabim ...

ŠKODLARIČ: To je pravi les. A veste, kaj je to pravi les? Celu truge delajo iz njega. Tiste za izvoz. To ni kakšna konfekcija.

ADAMOVIČ: Saj verjamem. Saj verjamem.

ŠKODLARIČ: Ta omara je od tistega, ki je bil pred vami tukaj. A mislite, da pred vami ni bilo nikogar? Da se je ta bajta začela z vami?

Odlomek iz dramskega besedila (B)

MCCANN: Me veseli, da sva se spoznala, gospod. *(Mu ponudi roko, STANLEY mu seže vanjo, MCCANN podrži stisk.)* Še na mnoga leta. *(STANLEY umakne roko. Gledata se.)* Ste nameraval ven?

STANLEY: Ja.

MCCANN: Danes, ko imate rojstni dan?

STANLEY: Ja. Zakaj ne?

MCCANN: Ampak tule vam nocoj prirejajo zabavo.

STANLEY: A dejte? To je pa smola.

MCCANN: Kje pa. Strašno fletno bo.

Glasovi skozi zadnja vrata.

STANLEY: Oprostite. Nocoj nisem najbolj pri volji za žurke.

MCCANN: A da res ne? Ja, škoda.

STANLEY: Ja, ven grem, praznovat v miru, lepo sam.

MCCANN: Res, res škoda.

Stojita.

STANLEY: Čujte, če bi se mi umaknili –

MCCANN: Ampak vse je že naštimano. Gostje so napovedani.

STANLEY: Gostje? Kateri gostje?

MCCANN: Jaz sem že za enega. Sem imel čast biti povabljen.

MCCANN si začne požvižgavati »The Mountains of Marne«.

STANLEY se odmika: Ne vem, če bi temu rekel ravno čast, no. To bo še eno čisto navadno nalivanje.

STANLEY pritegne MCCANNU in začne še sam žvižgati »The Mountains of Marne«. Tako je naslednjih pet replik žvižganje neprekinjeno, medtem ko eden govori, drugi žvižga, vmes žvižgata oba skupaj.

MCCANN: Ampak seveda je čast.

STANLEY: Jaz bi rekel, da pretiravate.

MCCANN: O, ne. Jaz bi rekel, da je čast.

STANLEY: Jaz pa, da je navadna neumnost.

MCCANN: Kje pa.

Se gledata nepremično.

STANLEY: Kdo so še gostje?

MCCANN: Neka mlada dama.

STANLEY: A ja? In ...?

MCCANN: Moj prijatelj.

STANLEY: Vaš prijatelj?

MCCANN: Tako je. Je že vse naštimano.

STANLEY gre okrog mize in proti vratom. MCCANN stopi prederj.

STANLEY: Dovolite.

MCCANN: Kam greste?

STANLEY: Ven bi šel rad.

MCCANN: Zakaj ne ostanete tu?

STANLEY se odmakne desno od mize.

STANLEY: Se pravi, da dopustujete na tem našem koncu?

MCCANN: Zelo na kratko. *(STANLEY pobere papirnati trak. MCCANN se vmeša.)*

MCCANN: Ej, pazljivo.

STANLEY: Kaj pa je to?
MCCANN: Pazite, prosim. Pustite.
STANLEY: Tak občutek imam, kakor da sva se že srečala.
MCCANN: Ne, se nisva.
STANLEY: Ste se kdaj zadrževali kje okrog Maidenheada?
MCCANN: Ne.
STANLEY: Tam je neka Fullerjeva čajnica. Tja sem ponavadi hodil na čaj.
MCCANN: Ne poznam.
STANLEY: Pa Boots, knjižnica. Ne vem, zakaj vas povezujem s High Streetom.
MCCANN: Ja?
STANLEY: Prikupno mestece, se vam ne zdi?
MCCANN: Ga ne poznam.
STANLEY: A ne? Miren, cvetoč kraj. Tam sem se rodil in zrasel. Živeli smo precej stran od glavne ceste.
MCCANN: Ja.
Premolk.
STANLEY: Ste prišli za krajši čas?
MCCANN: Tako nekako.
STANLEY: Boste videli, kako vas bo spravilo k sebi.
MCCANN: A vi ste prišli k sebi?
STANLEY: Jaz? Jaz ne. Ampak vi pa boste. (*Sede k mizi.*) Tu mi paše, vendar v kratkem odhajam. Nazaj domov.

6. Označite dramski osebi Škodlariča in Vrhovrca v odlomku A in opišite njun odnos do Adamoviča.

(6 točk)

7. Pojasnite, kakšne so osnovne značilnosti dramskega besedila, iz katerega je odlomek A (zgradba, značilnosti dramskih oseb, dialog).

(5 točk)

8. Črno komedijo *Goli pianist ali mala nočna muzika* lahko povezujemo z enim od besedil Ivana Cankarja iz leta 1907. Katero je to Cankarjevo besedilo, kaj je po zvrstnosti, naštejete tudi tri skupne lastnosti obeh besedil.

(5 točk)

9. Odlomek A je del ekspozicije dramskega besedila. Katere so osrednje informacije, ki jih bralec izve pred Adamovičevim prihodom?

(6 točk)

10. Katere so osrednje podobnosti, ki povezujejo Stanleyja in Adamoviča?

(4 točke)

11. Obkrožite pravilni odgovor.

Kakšne barve je pianino, ki stoji v sobi v odlomku A?

- A Modre.
- B Rjave.
- C Črne.

Kakšna je barva v didaskalijah besedila iz odlomka A?

- A Pintereska.
- B Magritovska.
- C Sfumato.

Kdo je avtor skladbe Mala nočna glasba?

- A Wagner.
- B Mozart.
- C Mahler.

(3 točke)

12. Obkrožite drame Matjaža Zupančiča.

Slastni mrlič	Lepa Vida	Hodnik	Človek v šipi
Vladimir	5fantkov.si	Nova rasa	Ljudožerci

(4 točke)

13. V psihologiji in vedenju likov Stanleyja in Adamoviča se na koncu obeh dramskih besedil/ dogajanj zgodi opazna sprememba. Kakšni sta ti spremembi in kako se odražata v dramskem dogajanju?

(6 točk)

14. Na fotografiji so najvišja priznanja za slovensko dramsko pisavo. Kako se imenuje nagrada, na katerem festivalu jo podeljujejo in kolikokrat jo je prejel Matjaž Zupančič?

Slika 1: avtor fotografije Matic Zorman, Arhiv Gorenjski glas.

(3 točke)

